

Jagorčevina

jaglika - *Primula veris* (L.) sinonim *Primula officinalis*

LEKOVITI DEO BILJKE (DROGA)

Kao droga se koristi osušen rizom sa korenjem – *Primulae radix et rhizoma* i cvet jagorčevine – *Primulae flos*.

Rizom je potpuno obrastao tankim korenjem i zajedno su dugački oko 10 cm. Osušeni rizom je tamnosmeđe boje, dok je korenje svetlije. Bez mirisa je, a kad se žvaće grebe u grlu. Osušen cvet je sa ili bez čašice, žute boje, prijatno miriše na med, slatunjavog je ukusa.

Rizom se vadi u proleće, za vreme cvetanja biljke, ili neposredno posle, opere se i suši. Najbolje je uzimati rizome starijih biljaka. Rizom se suši direktno na suncu, a cvet u hladu, na promaji i u tankom sloju. Sušenje cveta se mora obaviti brzo, jer usled sporog sušenja cvet pozeleni, pa se mora baciti.

Koren pakovati u jutane ili natron vreće i čuvati na suvom, a cvet u kartonske kutije, zaštićeno od svetlosti.

BOTANIČKI OPIS

Višegodišnja zeljasta biljka sa kratkim rizomom. Biljka je pokrivena žlezdastim dlakama sa crvenim glavicama, visine do 30 cm. Listovi su jajasti, na naličju dlakavi. Cvetovi u štitu, na vrhu stabljike. Čašica je naduvena, sa jajastim zupcima. Cvetovi tamnožuti sa skupljenim reznjevima krunice i pet crvenožutih pega u ždredu. Plod je ovalna čaura. Cveti od aprila do maja.

RASPROSTRANJENOST

Srednja i južna Evropa, Kavkaz. U južnoj Evropi naročito na planinama Balkanskog poluostrva. Raste na sunčanim livadama i ispod svetlih žbunova u brdskim i planinskim krajevima.

HEMIJSKI SASTAV

U korenu se nalaze triterpenski saponini, fenolni glikozidi, hinoni. Cvet sadrži saponozide, flavonoide, enzime. Sveže mlado lišće jagorčevine je vrlo bogato vitaminom C.

DELOVANJE I UPOTREBA

Koren jagorčevine se primenjuje kao sekretomotorni i sekretolitički ekspektorans (kod bronhitisa i kašlja). Cvet je blaži ekspektorans, a u narodnoj medicini se koristi i za lečenje nervne uznemirenosti, histerije, kod stanja straha, kod "slabosti" srca.